

Az inklúzió és integráció története egy pécsi iskolában – Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók együttnevelésének múltja és gyakorlata

Bakó-Ráduly Adrienn

Gyógypedagógia Ba, levelező

Neveléstudományi Intézet, Gyógypedagógiai Tanszék

Belső témavezető: Gelencsérné Dr. Bakó Márta PhD, tanszékvezető, egyetemi docens, Kaposvári Campus

Dolgozatom első felében az integrált oktatás történetét, törvényi háttérét és működését mutatom be. Ezek ismertetése során kitérek arra, hogy hogyan jött létre és fejlődött az integrált oktatás Magyarországon, kiemelve a történelmi mérföldköveket és oktatási reformokat. Megvizsgáltam a magyar oktatást szabályozó törvények alakulásának tartalmát az 1961. évi Magyar Népköztársaság oktatási törvénytől a 2011. évi nemzeti köznevelési törvényig. Ismertettem az integráció és az inklúzió terminusok elengedhetetlen kapcsolatát, jelentését, majd a jelentéseikben rejlő különbségüket. Fontosnak tartottam megismerni az integrált és szegregált oktatási formák előnyeit és hátrányait, illetve az integráció fajtáit. Ahhoz, hogy a gyermek egyéni fejlődése szempontjából a legjobb opciót válasszuk, ehhez meg kell különböztetnünk a tanulás terén mutatkozó problémákat súlyosság, illetve tartósság szerint. Mindezek eredetét és várható kimenetelét, az ellátási módját és a kompetens szakemberek körét az erről szóló fejezetben ismertettem és egy az 1. számú ábrával szemléltettem. Fontosnak tartottam, hogy alaposan áttanulmányozzam ezeket a tényezőket, hiszen a kutatási részben elengedhetetlen lesz ezeknek az információknak a pontos ismerete.

Az áttanulmányozott szakirodalmak és törvényi szabályozások, elvárások megismerése után célirányos kutatást tudtam végezni a Pécsi Mátyás Király Utcai Általános Iskolában folyó integrációról. Ebben segítségemre volt az iskola igazgatója, illetve egykori és jelenlegi gyógypedagógusok. A velük végzett interjúkból képet kaptam a kezdeti állapotokról, akkori nehézségekről, majd ezek alakulásáról. A jelen állapotokat már személyesen is tapasztalhattam, ott végzett munkám alatt. Sok információ származik egyéni meglátásaimból, de az objektív megítélés érdekében az interjú kérdéseimmel is körbejártam az adott témát. Statisztikai elemzést is végeztem, hogy az állításokat pontos adatokkal támasszam alá. Ezeket az októberi statisztikából és az intézmény alapító okirataiból gyűjtöttem. Az elmúlt 23 év fő eseményeit igyekeztem kronológiai sorrendben felépítve bemutatni.

Kutatásom konklúziója, hogy az intézményben folyó integráció alapjaiban kiemelkedően működik, köszönhetően az elfogadó és innovatív iskola vezetésnek. A jövőben érdemes az ilyen célú törekvéseiket például belső a továbbképzéseket, érzékenyítő programokat tovább erősíteni. A hatékonyságot viszont tovább növelhetné a speciális igényű tanulókkal foglalkozó szakemberek számának növelése, illetve első és második osztályokban az alapozó szakasz megerősítése akár év ismétléssel vagy előkészítő osztállyal. Gyarapítani lehetne a többségi pedagógusok differenciáló módszertani ismereteit, valamint a túlterheltségükön csökkenteni, hogy türelmesebbek, nyitottabbak legyenek és nagyobb figyelmet fordíthassanak a nehézségekkel rendelkező gyerekekre.